

Een stoel van de Chokwe

De Chokwe leven met ongeveer 600.000 leden in het gebied dat zich uitstrekt over Angola, Zambia en de Democratische Republiek Congo. Ze stammen af van de Lunda, die matrilineair georganiseerd waren. Volgens de sage hebben ze zich in de 16e of 17e eeuw onder leiding van prins Tchibinda Ilunga losgemaakt van de Luba. Hij wordt voorgesteld als held-stichter-beschaver van zijn volk. Hij introduceerde allerhande vernieuwingen die voorspoed en welvaart brachten,

o.a. nieuwe en betere jachttechnieken. Hij wordt daarom dikwijls voorgesteld als de held-jager, met wapens en een beschermend amulet om de hals. Deze stoel werd verzameld in Angola. Hij is gemaakt van hout naar Europees model. Er zijn zelfs chefferies bekend waar een strandzetel werd gebruikt als chef-stoel. De leuning en de sporten van de stoel zijn versierd met tafereelen die herinneren aan Tchibinda Ilunga en de cultuur die hij heeft ingevoerd.

● Hier zijn twee hoofden gesculpteerd die Tchibinda Ilunga voorstellen. Hij draagt het typische chef-kapsel met de brede diadeem van metaal. In sommige gevallen werden dit kapsel en deze hoofdtooi ook gebruikt om belangrijke chefs voor te stellen, maar ze verwijzen steeds naar de stichter-voorouder van de lineage.

● De zitting van de stoel is bekleed met de huid van de gazelle, de favoriete prooi van de jager. Ze loopt onder de stoel door, waar ze wordt vastgemaakt.

Materiaal: hout en leer
Afmetingen: h 83 x b 41 x d 39 cm
Collectie British Museum

● Op de rugleuning twee rijen figuurtjes. Waarschijnlijk stellen ze de bescherm- en bewakergeesten van de chef voor. Ze beschermen hem en waarschuwen voor kwade invloeden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van trommels en fluitjes.

● Onder de stoel vermoed ik vooraan geïnitieerde jongeren en opzij een huiselijke scene of een genezingsritueel met een kind. Het is mogelijk dat (een deel van) de figuren het levensverhaal van de eigenaar van de stoel vertellen. De figuren stellen dan familieleden voor, of personen die een belangrijke rol spelen in zijn leven.